

Nyári lak

kerestetik, valamely városi szőlőskertben lakásra, egy hóra, vagy esetleg szeptember végéig. Szükséges 2-3 szoba, ha lehet butorozva, és minden szükséges mellékhelyiség, árnyékos fák s jó levegő elengedhetetlen.

Ajánlatok

Marga-utca 2255. sz. házhoz
Fényes Gyulánéhoz
kéretnek.

Légmentes záros,

ugyszinte:

angol befűző üvegeket,
a melyek elpattanástól mentesek

árabját már 2 krajczárért, tuczatját 20 krajczárért szállítja

Ifj. Pájer József

üveges és porcellán üzlete
Debreczenben.

Hirdetéseket

átányos áron fogad el a

„DEBRECZEN“

kiadóhivatala
Csanak-ház 1828. sz.

AJA

(mben)
nda.

mi meghivokat.

TYÁKAT,
APOKAT.

szendők.

izléses kiállítás!
Jutányos árak!

zöltetnek.

ányokat izléses beosztással

on.
letben tartatnak.

teljeitettnek

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán külföldre:
Égész évre . . . 10 ftt — kr.
Félévre . . . 5 „ „ „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közönség a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
Főter 1828. sz. Lajos könyvtárában és a kiadóhivatalban (Főter 1828. sz. alatt).

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELVÉVEL.

Hirdetési díj:

Négy házasos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzori hirdetések alkalmával jutányos áron vételek fel. Helyes díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.

Nyitási költségek minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetéseket felvételre a szerkesztőségben és kiadóhivatalban Főter 1828. sz. alatt.

Készítők nem adnak visszatérítést.

A magyar szocialisták.

(B. H.) Elismérjük, hogy a szocializmus Magyarországon politikai és társadalmi tényező, akár van általános választási jog, akár nincs — hiszen választó Magyarországon csak az, a kit a kormány a névlajstromba hivatalosan beiktatni sziveskedik — sok százezer munkásnak sorsa és törekvése mindenestre fontos dolog. Emberek ezek, tehát gondolkodó és érző lények, polgárok, tehát jogokkal és szabad akarattal bíró fiai e hazának, kik családjuk munkájuk után tartoznak megélni s tehát természetesen minél többet kívánnak keresni. Adót is fizetnek az államnak és községeknek, egyenes és fogyasztási adót, katonai szolgálatot is teljesítenek, szóval leróják, a mivel tehetségük szerint az államnak és a társadalomnak tartoznak. Mi természetesebb tehát, mint hogy ők is boldogulni kívánnak életükben és a közjóból részesedni akarnak. A szocializmus jogosságát tehát nem tagadjuk, de a módot, a hogyan érvényesülni törekvésnek, bírálat alá vesszük. E bírálatnak igazságosnak kell lenni, hogy elismertessék.

A szocializmus a viszonyokból fejlődött és különféleképpen fejlődött. Mindezt kifejlesztik, a hol proletariátus keletkezik és szaporodik, tehát a gyáripárban, a hol vagyontalan munkások napszámra vagy hétszámra dolgoznak; a bányákban, hogy ha kifogy az érc s vele a kereset csökken, vagy monopolisztikus termelés a munkabéreket leszállítja, miként a só- és kőszénbányákban tapasztalható; nagy városokban a munkás elemek tömeges bevándorlásával könnyen beállnak kereseti zavarok és városi nyomor; végül proletariátus keletkezik a földművelésben is a parasztság eladósodása, eladása, végrehajtása, összevásárlása vagy tulságos elaprózása által, ha a parasztság napszámos vagy földönfutó lesz. S a hol proletariátus van, ott szegénység és betegség is van s ha állam és társadalom

A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

DAL.

— Cornvall. —

Szeretem őt ő róla álmodom
S róla dalolok minden napon.
Éjjel suttogását hallom
És ő — és ő — távol vagyok.

Szépsége — mint a reggelé
Kedves tavaszi hajnalon
Dala elragadó zene
De ő — de ő — távol vagyok.

Szeretem őt 's hiszek neki
És ő is szerelmet mutat
Remények, bár fut az idő
De ő azért — távol marad . . .

Molnár István.

Vas bálvány.

Irtá: HAMVAS JÓZSEF.

(Folyt. és vége.)

Nehezebb, fojtóbb lett a levegő, a mint közelebb ért azokhoz a nagy, larmás épületekhez, melyekben senyved az ember, hogy megélhessen.

Urias emeletes épület volt a felügyelő lakása, nagy fehér lépcsők vezettek föl az emeletre. Eszti bátran ment, hiszen jónak járt Kopogott az ajtón. Erős, mély hang felelte belül:

— Szabad!

Belépett. Sűrű dohány füst feküdt a levegőben, a reggeli napsugár alig birt attörni rajta. A pamlagon nagy erős ember feküdt és dohányzott. Milyen is az a véletlen, így a füstön keresztül olyan volt annak a nagy bál-

nem segítenek, erkölcsi romlás és osztályharcz áll be.

Mindezek az okok és jelenségek Magyarországon is megvannak, de még nem oly nagy mértékben, hogy az egész politikai és társadalmi életben uralkodjanak.

Az ipari segédmunkások nálunk még Budapesten is többnyire mestereknél dolgoznak, kik tőkésnek ritka esetben mondhatók. Nevetséges jelszó, ha egy négy, vagy öt segéddel dolgozó iparost, ki gonddal és egyszerűen él családjával s maga is reggeltől estig dolgozik, a tőkés burzsoák közé sorozzák és mint kizsákmányoló munkaadót szidják a budapesti szocialdemokraták. Igaz ugyan, hogy munkaadó, de közte és segédei között nincsen társadalmi ür, sem ellenséges indulat s a segédekből is csak kisiparosok lesznek, mihelyt megházasodnak. Ez nem tehát nem igazi szocializmus, ez mesterséges politikai pártoskodás. Vainak azonban nagyszámu gyárak, malomipar, szeszipar, fémipar, bőripar, építészeti ipar stb., a hol a munkaadó és a munkás közötti viszony nem az, mint az iparosoknál, hanem a tőke és a munka közötti ellentét kifejezettebb. Részvényes és munkás egymást nem ismerik s egymás sorsával nem törődnek. Itt már a szocialis kérdés konkrét s az államnak nagyobb kötelességei vannak, hogy felügyeljen és a gyöngébbek jogos érdekeit megvédje. Ugyanez áll a bányákra nézve is, kivált a hol ma az állam a vállalkozó. A mi végre a földművelést illeti, az agrárszocializmus Magyarországon a legveszedelmesebb, mert a legnagyobb osztályt érdekl. Legnagyobb osztály a parasztság és legnagyobb baj az a gazdasági válság, mely a társadalmi élelemző, az államot fizető és védő, a nemzetet egészséges ivadék által fenntartó parasztságot pusztítja, vagyonától és birtokától megfosztja, insébe ejti és forradalmi szocialistává teszi.

Hiszen számtalan forrása van a

vány embernek az arca, mint a Horváth A. drásé.

— Mit akar? — szóit a belépő felé fordulva, de nem kelt fel fektéből.
— Egy kerésem volna.
— Jöjjön közelebb.

Odament s a puffadt nagy arcz két fénytelen szemével az asszonyt kezdte nézni hosszasan, mintha meg akarná igezni.
— Egy kerésem van. Az uram dolgában jöttem.

— Hm. Asszony. Hogy hívják az urát? Megmondta.
— Jól van, aztán mit akar az ura?
— Előmunkás szeretne lenni, mert hát úgy gondoltuk, ügyes ember . . . talán meg is érdemelne.

— Jaj az nem megy olyan könnyen. Igen sok ügyes emberünk van, a ki mindaz szeretne lenni. De hát . . . igazan csinos asszony maga. Meggondolom. Jöjjön el holnap megint. Meggondolom.

Felkelt és megcsipte az asszony arczát:
— Meggondolom, — jöjjön el holnap megint.

Eszti azt sem tudta, hogyan jutott ki az ajtón, nem is gondolt semmire, csak arra, hogy hát mégis aligha nem meg lesz az ura kívánsága. Sietett haza.

Másnap elment megint a felügyelő urhoz s a hét végén előmunkás lett az ura. Hanem a munkás telepen sugdosni kezdtek ezt is, azt is, az asszonyt felre fordultak, hogy Eszti el ment mellettük. Eg ik egyszer meg is kérdezte:

— Ugy-e, milyen jó ember a felügyelő ur? Aztán legény ember, szívem, legény ember.

III.

Megint bálvány lett Eszti, azt sem tudta, mi történik vel. Ha a gyárban a gőzkürt pihenőt jelentett, elfogódott a szive:

— Istenem! tudja-e már? Hogyne tudná,

nyomornak, egyéni, társadalmi és állami. Az iszákos emberen a szocializmus sem segít, a magántulajdont sem fogja megszüntetni s az állami adókat sem törülheti el. De segíthet a betegek s munkához juttathatja a dolgozni akarókat, megvédi az igazságtalanság és zsarolás ellen az egyest s az államtól megkövetelheti, hogy ne nyuzza a népet, hanem gondoskodik róla. Ha bölcs kormányunk lenne és jó parlamentünk, szocialis politikánk is volna, mely a bajokat orvosolja és a veszélyeknek elejét veszi. A jelen kormány azonban Bánffy-módra nem tesz egyebet, rendőrköt küld a szocialistákra Budapesten és katonaságot a vidéken. Ezzel megakadályozhatja vagy leverheti a zendüléseket, de a szocializmus terjedésének gátat nem vehet. Annak csak ugy lehet elejét venni, ha a proletariátust kisebbitik és a hol el nem kerülhet, emberséges gondviselésben részesítik. Könyvek jelentek meg a munkakérdésről, a munkaslakásokról, betegségyelzésről, biztosításról, egészségügyi rendszabályokról, munkásgyermekek neveléséről stb. Nem szükséges mondanunk, hogy a tulajdonképeni szocializmus székeiben, a nagyvárosokban, gyárakban és bányák körül ezt a politikát kell alkalmazni. Ellenben a földirtoknál a kérdés sokkal nehezebb, mert egészen más rendszabályok kellenek, de a melyeknek célja legyen a kisbirtok elviselhetetlen terveinek apasztása, egészséges parasztagadások konzerválása, földművelés tanítása, hitelképesítés, ekzekuciómentesség, a községek állattenyésztésének javítása, telepítés stb.

A szocialdemokraták vezetői minálunk ugyanabba a hibába esnek, mint a kormány. Emez csak erőszakoskodik, gyűléseket betiltja, feloszlatja, irataikat elkobozza, vezetőiket eltilti s becukalja, ezzel azt hiszi, mindent megtett a szocialis forradalom elnyomására. Viszont a szocialista vezetők a magyar viszonyok ismerete és tekintete vétele nélkül az

internacionale jelszavaival dobálóznak, a vörös zászlóval és a három nyolccsal tüntetnek, szidják a burzsoát és a tőkést s rendeznek sztrájkokat egészen ugy, mintha Belgiumban, vagy Franciaországban volnának. Pedig a viszonyok nálunk egészen mások, mint csak Ausztriában is s Marx vagy Defuisseaux elméletei az angol, német és belga gazdasági viszonyok természetéből vannak merítve. Mire ideérnek, elvesztik értelmüket s kevés hasznót képesek tenni a munkásoknak. Az internacionale nem nyújt a mi munkásainknak erőt vagy segítséget, inkább tőlük kér és ellentétbe hozza őket a magyar közélettel és közérzettel, a mit elég keservesen tapasztalnak.

A szocializmus Magyarországon csak magyar lehet; nem a nyelvet értjük ez alatt, hanem a viszonyokat, hogy a magyarországi termelés, tőke és munkásérők viszonyításából okoskodják. A magyar hazafiságot pedig becsüli meg. Mert bármilyen világorradalom sem képes azt a magyar ember lelkéből kiirtani. Igaz ugyan, hogy az ember kenyeret eszik és nem hazafiságot — hazafiságból csak a minisztereket, képviselőket s több effélék élnek — de lelke is van az embernek, melyet nem táplál a kenyér s a magyar ember lelke szeretettel csügg hazáján.

Cseppet sem vonjuk kétségbe a szocialdemokraták érdemeit a betegeskedés körül s humanizmusukat tagtársaik javára dicséret illeti. Épp ugy becsülni tudjuk szervezeteiket és ügyességüket, melylyel agitációjuk minden más ellenzéki pártot fölülmul. Ha mégis szakadások vannak közöttük s ellenpártok keletkeznek mindenfelé, ezt éppen annak tulajdonítsák, hogy a szocialdemokrácia nemzetközi, tehát idegen és érthetetlen s nem magyar, sőt a magyarnak és a magyar viszonyokat tekintőknek ellensége. Pedig hiába, nem lehetünk se némétek, se francziák, se amerikaiak s a mi azoknak kell, rajtunk nem segít. A

— Mit akarsz itt? — dördült rá a nagy ember.

— Azt az asszonyt . . .
— Bolond.

A sárca arczu ember mindinkább megjuhászodott.

— Ezt az asszonyt ne bánts. Menjetekekén haza.

— Nem merek vele menni — szóit Eszti; most már reszketett.

— Akkor maradj itt. Te meg bolond ember tudod-e mit csináltál?

Elvesztetted ezt az asszonyt.

Ellőkted magadtól. Legyen a te kívánságok szerint. Eredj haza, aztán gyere el holnap hozzám, akkor majd beszélhetünk okosan.

Másnap aztán beszéltek okosan, a munkás dupla bért kapott, jutott abból arany órára is, meg bufelejtőre is.

IV.

Egyszer, már erős tél idején, nagy ijedség verte fel korán reggel a gyárat.

— Megölték a felügyelőt.
Ott találták vérbe fojva a nagy, széles, fehér lépcsőkön, hulló, fecskendő vére pirosfeketére festette a falat.

A gyilkost hamar mszalták. Az a sárca arczu munkás ember ugyanolyan véres volt mikor hazafelé támolygott; a piros cseppek megjelölték a nyomot a hóban . . .

Az este a helyi lap hosszú cikket irt az esetről s így szép morális prédikáció is volt a tudósítás előtt; elmondta a lap, hogy sok mindenféle bálványrak áldozik az ember, de van egy csunya, idomtalan, olcsó vasból vert bálvány, ennek esik a legtöbb áldozat, ezt a bálványt úgy hívják: a világ nyelve. Mindenki megveti, kicsinyléssel szól róla, mert olcsó, haszontalan bálvány és mégis mennyi embert áldoznak fel az oltáron. Ennek az ujságcikknek pedig az volt a címe:

Vas bálvány.

magyar szociális kérdést alaposan csak magyar szocializmussal lehet megoldani.

Az aratás és munkásaink.

Nemely fővárosi lap tudni véli, hogy a közigazgatási hatóságok miért kértek katonaságot a szocialista tanokkal fertőzött helyekre. Nincs kedvünk kutatni, mily mértékben felel meg a közlemény az igazságnak, annyit azonban a hatósági eljárás komoly tényéből meg lehet ítélni, hogy a katonaság ki rendelését az övintézkedés szükségese okozta; valamint magunk is tudunk arról, hogy munkásaink igényei mily vérmesek.

Tudomásunk van róla, mily nehézségekkel kell küzdeniük Bihar megyében a Körös-csatorna mélyítését eszközölő vállalkozóknak. Látni kell, hogy a vezető mérnököknek az aratásról indit munkásokért. Valóssággal mezes madzaggal csalogatja össze a munkásereket és bár naponként 1 frt 50, 1 frt 80 kr napszámot ígér, alig kap a medertisztításra embereket. Kell-e mondunk, hogy az ígért munkabér igen szűp és manapság egy iparos, vagy hivatalnok nem keres annyit. Eddig is tárgyalatlan volt munkásaink az az állítás, hogy munka és keresethány van. Mert nincs sem egyik, sem a másik. Lehet munkát kapni, — csak tulzott igényekkel nem szabad föllepni. Ha a munkás tekintetbe venné, hogy mezőgazdaságunk milyen nehéz helyzetben van, hogy a nyomott buza, s a föld felszokkolt ára folytán a heverő tőke mily kevéssé hozza meg kamatát, akkor nem foglalkoznának a felülről tervszerűleg uszító igazgatással, hogy az aratási munkát megdrágítsák. Ugyanis tény, hogy egy jó aratás egész évre való kenyeret juttat a dolgozó munkásembernek. Az aratás három héttig tart, aztán kinalakoznak szintén szép keresetet biztosító munkák a cséplésnél. Nem lehet tagadni, hogy az államhatóság is természet hivatásának: a gyöngébbeknek védelmében messzemenő intézkedéseket tesz és a munkások jogos sérelmeit nagy igyekezettel orvosolja: a szükség tehát kockázhatni az eredményt és fölüli annak a szertelen igazgatásnak, mely a munkás keresményeiből sápol és orrával fogva viszi; a munkás lelkeben gyűlölködés szellemét hntve el, megutaltatva vele a keserves letet.

Mily haszatlannal moral-prédikáció és mily kevéssé fog azokon, a kik bujkálva az éj homályában, jobb ügyhöz illő kitartással szövetkeznek egymás ámtására. Az az még sem! Azt hisszük, hogy meg azoknak a szemét is föl lehet nyitni, a kik az aggitörök mézes-mázos beszédre megmanulnak nem látni, nem okos előrelátással számolni a kik a divatos áramlatok kórságába estek és a dologtalanságukat palástolják elegendetlenségükkel.

Hinni lehet, hogy a divatos áramlat itt nem fog terjedni, a hol lépten-nyomon igazolni tudók, hogy a szorgalmas munkás keresete után nemcsak meg tud élni, de egy kis jólétre is tud szert tenni.

Minél nagyobb igyekezettel kívánják a lelketlen igazgatók belevonni érdekeltégükbe a munkásokat és minél nagyobb körültekintést látunk a helyi hatóságok tapintatos magatartásában, hogy a társadalmi felkelt veszélytől megvédjék: annál inkább jutnak azon tudatra, hogy igaztalan utra terelődtek a mi elégedetlen munkásaink, a kiknek egy része teljesíthetetlen vágyaktól van megvesztegetve és vak eszköz mások kezében, a veszedelmes e'em pedig az a természetlenség dologtalansággal megvert munkás, a kinek az eléjételenség csak azért kenyerre, mert ezzel leplezi a maga tanuságát.

Szerencsére társadalmunkban épp úgy megvetik a nagyhivatalt elfoglaló heréket mint a keze munkájára utalt, de dologtalan és másokon tengődő existenciákat. Az igazgatóknak tehát igen kedvező alkalom a kezdetlen társadalom ellen igazatni, hogy elleplezzék a maguk megvetésre érdemes ingyen élését.

Mind Ezeket köteleességünkben állónak tartjuk itt elmondani és köteleességévé teszük mindazoknak, kik a népet vezetik: községi előjáróknak, tanítóknak és lelkészeknek, hogy annak idején és helyén ezeket szintén elmondják.

A szomszéd megye egyik községben egy kis töredéke a munkásoknak — ha ugyan ez is nem lelketlen ámtás, — azzal kerkedik, hogy ők a szocialis demokraczia tanait követik. — Sokkal jobb véleményvel vagyunk irántok. A magyar embernek, az igazi magyar embernek csak egy hitvallása van: »A haza minden előtt.« Nem akarjuk tehát hinni, hogy az ember boldogítás nemzetközi eszméivel akarnak győzni. azt kell hennünk e kérdésből hogy esze-veszett ezéljük fölöl nincsenek tájékozva.

Mind Ezeknél fogva következetesen, azon czél érdekében fogunk agítani hogy a mi munkásainkat fel kell világoítani. Népszerű felolvasásokat és előadásokat kell rendeznünk. Azt tartjuk, hogy a közeposztály a milyen kevés ügyet vetett erre, annyival inkább kell jövőben ezzel törődnie.

(N. V.)

BELFÖLD.

A delegáció határozatainak jóváhagyása. Az osztrák hivatalos lap vasárnapi számában közölte a delegációs határozatokat az uralkodó jóváhagyásával, mely jun. 28-án kelt. A Budapesti Közlönyben ma, tehát két nappal később, közölte a kormány a jóváhagyást, a mely a következő királyi elhatározás-ban foglaltatik:

A közügyek tárgyalására a magyar országgyűlés és a birodalmi tanács részéről kiküldött és általunk 1895. évi június hó 6-ára Bécsbe egybehívott bizottságoknak az osztrák-magyar monarchia közös kiadásainak és bevételeinek 1896. évi előirányzata a Boszniában, Herzegovinában és a Limterületen levő parancsnokságok, csapatok és intézetek 1896. évi rendkívüli hadseregi szükséglete, továbbá az 1894. és 1895. évi póthitelek, a külügyminiszternek 1894. évi rendkívüli szükségleténél engedélyezett póthitel felhasználási és elszámolási határidejének meghosszabbítása; a hadsereg 1894. évi rendkívüli szükségleténél engedélyezett egy hitelle, továbbá a hadi tengerészet 1894. évi rendkívüli szükségleténél engedélyezett két hitelle nevére a felhasználási és elszámolási határidej meghosszabbítása, a végre az osztrák-magyar monarchia közös kiadásainak és bevételeinek 1893. évi zárszámadása tárgyalási határozatait, közös miniszteriumunk előterjesztése folytán az 1867. évi XXII. t. cz. értelmében ezennel jóváhagyjuk és megerősítjük.

Kelt Bécsben. 1895. év június hó 28-án. (P. H.)

Ferencz József s. k.
Goltuchowski, s. k.

Kállay, s. k. Kreighammer, s. k.
lovassági tábornok.

A somogyi pontok és Aradvármegye Aradvármegye törvényhatósági bizottságának tegnapi közgyűlése napirendre tét a somogyi kervény felett. Az annyiféle mezőgazdasági bajjal sújtott vármegye a földből s a földmivelekből élő lakosságának válságos helyzetét még annyira sem méltatta, hogy kervényt intézzen az országgyűléshez. Határozat született a mezőgazdasági bizottság javaslatából, támogatja azt báró Solymossy László a ki új rangjában a közeleti tevékenységet azzal kezdi meg, hogy a mezőgazdaság érdekében indult akciót legalább Aradvármegyében megakasztotta.

KÜLFÖLD.

A cizli-i kérdés.

A képviselőház ma befjezte a felső iskolák tételét, áttért a középiskolák tételére. E tételnél a vita iránt csak a cizlii gimnázium kérdése körül fog csoportosulni. A vita elé nagy várakozással néznek. A nemet lakosság különösen igaztalan várja az eredményt, a mit legjobban bizonyít az, hogy pl. Kaltengger képviselő, a Hohenwart-klub tagja, választóitól felhívást kapott, hogy a cizlii kérdésben kérdésben ne szavazzon együtt a konzervatívokkal. Grácban egy bolgári bizottság, één egy alpolgármesterrel tiltakozó közgyűlésre küldött szét meghívókat. A meghívókban egyebek közt a következők vannak:

A nemet képviselők ebben a kérdésben férfui bátorság, tetterő- és képességnek hiányát mutatják, s arra az esetre, ha a kormány a cizlii tételt tartatja harmadszori felolvasásban, nem szavaznának a budget ellen, vagy ha gyávan távol maradnak a szavazástól, örökre alkalmatlannak és érdemteleneknek tekintendők arra, hogy a német népet képviseljék.

A vita, mivel 40 szónok van feliratkozva, nagy dimenziókat fog ölteni, de azért remélhetjük, hogy holnapra véget ér. Az összes pártok vezetői táviratilag hívták haza mindazon képviselőket, akik nem voltak Bécsben. Ma a képviselők jó része már meg is érkezett, úgy hogy a ház a szokottnál sokkal mozgalmasabb képet nyújt.

A fölött nem lehet kétség, hogy a 7 szlovén fog a több mint száz némettel szemben győzelmet aratni, a mi jelen körülmények között nem sok politikai jelentőséggel bír. — A koalíció, a mely a cizlii kérdést nagyra növesztette, meg a döntés előtt sirba szállott és a koalíciós kormány szintén megbukott. A német nemzetiek azonban még evvel sem elégednek meg, hanem úgy látszik uralomvágyból még messzebb akarnak menni. A cizlii élet tárgyalása után a parlament csakhamar elnapolja magát októberig.

A bolgár fejedelem utazása

Belgrádi diplomáciai körökben azt beszélük, hogy Ferdinánd fejedelem a Bulgáriát fenyegető veszedelem elől menekült külföldre. A háború és forradalmi pártot nem kelene irányában feltartóztatni s vagy be kellene vonulnia Macedóniába és azzal a bolgárok diadomszóját kielégíteni, vagy el kellene hagyni a trónt. A fejedelem a bécsi külügyi hivataltól akar tanácsot kérni, esetleg megszerezni Nemzetország támogatását is. A hatalmak szófiai képviselőinek figyelmeztetése, az orosz és angol sajtó váratlan együttes fellépése, a legkenyesebb helyzetbe hozták Ferdinánd fejedelemet. Itt az a vélemény, hogy a fejedelem leg fog mondani Boris herczeg javára. A bolgár hadsereg egy része a Macedon határra indult.

Szerbia a nisi és pirati hadosztályokat helyezi készenlébe s azokat a napokban a határra küldi.

Összeesküvés a csár ellen. A párisi Le Journal jelenti Pétervárról, hogy Moszkvában jól szervezett összeesküvés fedezték fel, a melynek czélja volt az orosz csár meggyilkolása. A moszkvai titkos rendőrség feje, Berdiaev ezredes már egy hónapja figyelemmel kísérte az összeesküvéket, s csak most lépett közbe és kerítette őket kézre. Az összeesküvésben összesen nyolcraan vettek részt, közöttük 6 nihilista, a kik csak röviddel előbb nyertek kegyelmet. Az összeesküvésnek, mint a Journal írja, nagyon súlyos következményei lehetnek volna. A csár a moszkvai rendőrfőnök megjutalmazására 10,000 rubelt utalványozott ki.

A csár és a kurlandiak. Pétervár, július 9. A kurlandi német nemesség Peterhofban tiszteltelt Miklós czárnál és átnyújtotta a czárnak hódoló feliratát Kurlandnak Oroszországgal való egyesítés 100 éves jubileumán. A csár barátságosan fogadta a küldöttéget és megköszönte hódolatlakát. A belügyminiszter azon jelentésére, a melyben a czárral a lett lakosság alattvaló hódolatanak bizonyítékait közli, Miklós csár sajátkezűleg a következőket írta:

— Kérem, fejezze ki a letteknek meleg köszönetemet

A macedonai kérdés. Athen, július 9. A »Paligenesia« és »Astye« felhivatalos lapok sajnálatukat fejezik ki a »Journal Français« czikke fölött, mely a portának azt ajánlja, hogy a hellenismus hátrányára a bolgár kívánalmaknak engedjen. Az előbbi laphozátesszi, hogy ha az agitativ politikája, melyet Bulgária követ, sikereket mutatna föl, úgy Görögország kényyszerítve volna arra, hogy hathatós eszközökkel bizonyítsa be Macedóniában való numerikus és morális felsőbbbségét. Két ideérkezett ember, a kik állítólag bolgár tiszték, azt beszélük, hogy a törökök őket elfogták és Konstantinápolyba vittek, a hol kegyetlen büntetést állottak ki. Az itteni lapok ketségbe vonják ezen egyének vallomását.

Fölhívás előfizetésre.

a »DEBRECZEN« XXVII-ik évfolyamának harmadik negyedévre ezennel új előfizetésre hívjuk fel lapunknak összesen pártolót.

Előfizetési árak:

helyben hazhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10	frt — kr.
Félévre	5	» — »
Negyedévre	2	» 50
Egy óra	1	» — »

Az előfizetési pénzeket a kiadóhivatalba, Erdélyi István nyomdai művezető nevére méltóztassék beküldeni.

Debreczen, 1895. július 1.

A szerkesztőség és a kiadóhivatal.

Ujdonságok.

* A polgármester szemlelntja. Simonffy Imre kir. tan. polgármester e héten pnteken B-Ujvárosra utazik, a hol Berger Vilmos vendége lesz. Onnan délután a Hortobágyra meg, a hol a hortobágyi csárdában szál meg s szombaton reggel az Ohatra indul. hogy szokasos szemle utá megtegye. Az Obaton megnézi a város birtokain levő gazd. épületeket, iskolát stb. A polgármester kíséretében lesznek Király Gyula gazd. tanácsnok, Abraham László v. főügyész. Szabó József főszámvérvő, Stáhl Géza v. főmérnök.

* Hajdumegye a mult félévben. Hajdumegye közigazgatási bizottságának üléséről szó ok referándákat meg a következőkkel egészítjük ki: A közbiz, a lefolyt félévben 6 rendes és 1 rendkívüli ülést tartott. A személy- és vagyonbiztonsági állapot általában véve a törvényhatóság területén megnyugtató volt. A közegészségügyi állapota általában véve kedvező, a mult felelvhez viszonyítva pedig jobb volt. A idült körök között leggyakoribb halál-okoként gümőkór szerepelt. Heveny fertőző betegségek között legelőbb megbetegedést és elhalálózást a roncsló oroklobb okozott. Az elmúlt félévben 251 megbetegedést okozott 156 gyógyítással 92 halállal. Születést összesen 3235 egyn, kik közül halvaszületett 138. Az időjárási viszonyok igen kedvezőlenek voltak. Késleltetette a kései kitavaszkodás a földmunkákat s a gazdasági vetemények fejlődését is.

* Sok hühő semmiért. Kisebbszerű zendülés szamba mehet az a ribillió, a melyet egy oknélkül megrémült anya könnyelműen sietített szava támasztott a Peterfai-temetőből az I-ső kerületi kapitányság vezető uton tegnap délután. Nem kisebb dologról volt szó, mint, hogy egy zsidó rituális gyilkosság mérnyelvet akart volna elkövetni a péterfai temetőben az ott játszódó gyermekek ellen. Az I-ső kerületi kapitányság azonban, a hon-

nan még tegnap, de már lapunk zárta után kaptunk telephon-értesítést, szigorú vizsgálat után megállapította, hogy az állítólagos zsidó, a kit a felbőszített utcazi had körülfogva, a kapitányság helysége elé kísért, római katolikus vallású, Karasin czki Ferencz aki tegnap éjjel érkezett városunkba O v a r i József kereskedelmi utazóval, mint annak s olgája. Városunkban ismeretlen levén, jarkálás közben eltévedt s a temető mellett játszódó gyermekeknek pár krajczárt ígér, ha öt utba igazítja. A gyerekek vállaakoztak is erre, de az egyiknek az anyja, Fülöp né házából kirohanva, óriási zajt csapott s ráfogta Karasinczkira, hogy ő az a zsidó, a ki a kis gyerekeket megakarja ölni. Az összeesdült tömeg hitelt adott az asszony lármájának s közrefogta az aratlan embert s mint emilittük, fenyegető állást foglalt el vele szemben. A kapitányságnak csak nagy nehezen sikerült a fölzigott tömeget lecsillapítani s szetoszjárásra birni.

Öngyilkossági kísérlet. Sulyos panaszzal állított be tegnap délután a rendőrkapitányi hivatalhoz egy kislit szemü leány. Sirva, zokogva, az ijedtségtől pedig reszketve panaszkodta be duhaj, veszedelmes apját, a ki folytonos részegségben elpusztította és leglésszel fenyegeti az egész családot Viola Ajaszoknak hívják a rossz verü embert ki a szajletes utca 68 sz. a. házában birt egy szobát. Ott lakott gyenge, beteges vezna felesége is, meg néhány neveletlen gyermeke, kiket ütött, kizokozott. Tegnap este aztán verben forgo szemekkel határozott leöléssel fenyegette az egész családot. Magához vette hosszú kesét és fenyegetőzve ment el hazulról.

— Leöllek benneteket holnap!
A szegény leány azért ment fel ma a rendőrséghez, hogy oltalmazza meg öket a veszedelmes embertől, mert igen könnyen válthatja fenyegetőzését. Viola azonban mást gondolt. Búélt egy koresmába és ivott ott egész ma reggelig. Reggel aztán holt részegen ment haza és természetesen azonnal veszekedni kezdett, öszetörte a szoba burtorait, a párnákat pedig behajigálta a nyitott fedélű gemes kutba. Később annyira erőt vett rajta a részegség, hogy sirni kezdett és maga ellen emelte a kezt, a melyel családját fenyegette. Bilkarjan az ereket felmetszelte, úgy hogy rövid idő alatt eszméletlenül rogyott össze a szobában. Dr. Leganyi ker. orvos költözte be a részeg csizmadia kezét, a kit az orvos rendelkezére bszállították a városi kórházba. A csizmadia sebei nem életveszélyesek.

* Morte szezon. Már igazán benne vagyunk a morte szezonban. A perzselő forróságtól szinte meglágyult aszfaltot alig alig van ember. — A kihaltaknak látszó, a csendtől megfekték utcák tikkadt levegőjében, mint egy szürke szakadózott szalag buzódik szélesen a kocsit ut vastag pora. Eltűntek azok a napok, a mikor még egy hirtelen záportól fenyesre mosott aszfaltot a tavaszi verőfényrel beragyogott felmelegedett levegőben üde kacagással repkedett egy-egy leány-sereg. Most egész kihalt a corso. Mindenki a ki csak tehette fürdőbe utazott. Elbujdosott messze zugo sűrű fenyvesek, mohos sziklák közé, el a tikkasztó a perzselő forróság elől a hatalmas sziklák közé bujtatott hűvös illato-levegőjű kristály tiszta vizű feivideki kis fürdőbe. Itt hagyta bennünket a szinte kihalt-nak látszó városban, a hűtlenül elhagyott fenhérre meszelt házak falai között megrekedt forró levegőjében.

* Eljegyzés. Stejn Zsigmond emódi nagybirtokos eljegyezte Fisch Ignác nagylelái nagybirtokos kedves, művelt és bajos leányát, Paulát. Tiszta szívből gratulálunk a frigyhézt!

* Hortobágyi legelőadó. A számvérvő hivatal elkészítvén a hortobágyi legelőadó idei kivetésének tervezetét, azt a tanács tegnap tartott üléséből tárgyalás és véleményezés végett kiadja a gazdasági és intéző bizottságnak. Együttal elrendelte, hogy a kivetési munkáiát I. június hó 15-től fogva 21-ig a számvérvőnél közszemlére kitettesék. Ez idő alatt azt az érdekelte gazdak ugyanott megtekinthetik és ellene felszólással élhetnek. Ezt a rendelkezést annyival inkább ajánljuk a gazda közönség figyelmébe, mert későbbi reklamatióknak ez adoleírásoknak a tanács helyet nem ad. A bemutatott munkalát szerint a Hortobágyi legelőadót a folyó évben 74222 frt 54 kr. különféle kiadás — terhelé, ezen összeg fedezéséről kellett tebat gondoskodni a legelőadók kivetésénél. A kiadások következőleg oszlanak meg; adóra 24449, illeték-egyene-érték adóra 2743, felügyeletre és kezelésre 19158, vizszabályozási költség 6316, máti kiadás 1000, a földterület 2450, fami kaszáló földek berére 1950, kádarcsi kaszálók berére 600, hortobágyi vendéglőtől elszakított 430 hold évi berére 1677, ingyen iskolázatásra 15000, határ árkosztásra 1000, vegyesekre 300, városi menlovak tartására 6077 frt. A legelőadó kiszámításánál alapul a tavaszi jászaj olvasáskor a Hortobágyon tul talált 16417^{2/10} számos jászaj szolgál, melyből azonban a hazzá nem bíró lakosok tulajdonát képező 423^{1/10} számos jászaj levonatvan, mint a melyek után a legelőbér előre befizetendő, — kivetési alapul tényleg 15994^{1/10} számos jászaj marad; — ehhez jön továbbá a Hortobágy város innen legelő 1514 drb. jármos öbör és 24537 drb. jub és birka. A házával nem bírók valamint a háztulajdonosok gazdak által 410

frt. 45 kr. legelő a Hortobágyon az az ököföldre 49 10955 frt 08 kr. szagok arányán Hortobágyon tul frt 60 kr legelőa egy drb ököföld frt 28 kr. és egy 11041 frt 61 kr.

* Vojnán dandárparancsnok érkezik Tegnap délközben uti irak csak pár nap mul tábornok szemléi védség és közö-

* Harczia d. u. a Kossuth-Weisz Mózes és valamí felett össze a házában lakó Hatos alaposan hely a rendőrség gyors központra szállás ismét üllelemi ké erzenkenen meg a kitöszöket.

* Zilahy h A Debreczenben log ezred 3 zászlomásozik, f. hó 11. itt marad aug. h. hidra mennek gy

* Magszo volt a mamának. Hogy, hogy, ből elloptak egyet. Reggelre keba, hogy az anyamájában részegit eltűnt.

Fájdalomtól be a mama. — Hogy he szöktettek a leány. Mire a kislit nem kesett őt n talni: — Ne busul majd meg szol

* Találtat névre szóló 67693 takarékkönyv. Tul lett átvetheti a Debreczenben.

* Társas ö irók, hírlapírók, m körenek, az Otho mindazok, a kik a lödésel viseltetnek a »Angol kirib« ben társasos. A társas összejeve is tiszte ettel meg

* Gabonák Az újságokban éve hogy a vasuti gőz is langba borított lát, vagy a pályát keresztek. És so melyekre vonatkoztatás 998, szakaszak: — A könnye pályá tűzveszélyes manyozássa lehető hordás a pályateszt 50 öire eszközöltet rakományok elhoro borozók hasitandó

* Megszök töztassanak annyit: egy leány m cznyrázában ism leányul. Künt a a hósegtől elliknak egy fagyjaltra. Mig ké szemével majd elmire a fagyalt a tisztában volt vele apró kezei, fitts kis piros ajkai és vaki Ettől a naptól kezd fiatal ember anna edességéket arustadott a leány mezt ranyított kék szem. Egyszer aztán arra halalosan szerelmes-téza bajos elarusi rőfényes juniusi elfogyasztása mellett forró szerelmét. A mig szemét az égmig hangon csak annyit — Igazán gem szeret. — A leány ezent fiatal emberre és a nó ur novellá adott neki. Szép bo sze a csicsogónál. mekkel mondtotta ere szereti. — A lea ez alkalommal rönezzet regényes tervkamé elfogunk auból, elmegyünk a melancholikus term rint neha-néha n o t

meg tegnap, de már lapunk zárta után...

Öngyilkossági kísérlet. Súlyos p... szanálított be tegnap délután a rendőrkapitány...

Leöltek benneteket holnap! A szegény leány azért ment fel ma a borséghoz...

Morte szezon. Már igazán benne vagyunk a morte szezonban. A perzselő forradalom...

Eljegyzés. Stein Zsigmond emódi bírtokos eljegyezte Fisch Ignác nagybírtokos...

Hortobágyi legelőadó. A számadarab hivatalt elkészítve a hortobágyi legelőadó...

frt. 45 kr. legelőadó előre befizetendő. Ebből a Hortobágyon tuli legelőkre 54225 frt 52 kr. az ökörföldre 4937 frt 49 kr. és a juh-járásra 10955 frt 08 kr. esik.

Vojnarovits Sándor tábornok, dandárparancsnok a napokban Debreczenbe érkezik. Tegnapelőttre jelezte megérkezését...

Harczias kékítő árusok. Tegnap d. u. a Kossuth-utca 2573. sz. házban lakó Weisz Mózes és Fried Mórné kékítő árusok...

Zilahi hónapok Debreczenben. A Debreczenben átomászó 3-ik hónap gyalog ezred 3 zászlója - mely Zilahnak álomásozik...

Megszokás. Hát gyönyörű leánya volt a mamának. Hat gyönyörű virágszál. Hogy, hogy nem, ezekből a virágszálakból elloptak egyet.

Fájdalomtól lesújtva roskadt egy karszéke a mama. - Hogy heverem ki ezt a csapást! Elszöklelték a leányomat!

Találatot egy Vizslóczki József névre szóló 676954 sorszámmal ellátott postai takarékpénzt. Tulajdonosa kellő igazolás mellett átvetheti a Debreczeni Ellenőr szerkesztőségében.

Társas összejövetel. A debreczeni írók, hírlapírók, művészek és irodalombarátok körének, az Othonnak előkészítő bizottsága s mindazok, a kik a kör alakítása iránt érdeklődéssel viseltetnek, holnap csütörtökön este a 'Angol királyi' szállóba éttermében társas összejövetelt tartanak.

Gabonakeresetek és a vasut. Az újságokban évente meg-meg jelen a hír, hogy a vasuti gőzmozdony szporkait itt is ott is langba borítottak egy hullamzó gabona táblát, vagy a pályatestet közelebe rakott sárga keresztekkel. És sokszor igen jelentékeny a kár, melyekre vonatkozik a vasuti üzleti rendtartás 998. szakasza a következőkben rendelkezik: - A könnyen gyúlékony anyagoknak a pályá túlzásával körített belül való takarmányozása lehetőleg kerülendő. És az összehordás a pályatesttől távolra legalább mintegy 50 ölré eszközöltsék!

Megszöktetett urfi. No ne méltóztassanak annyira nézni - igen is úgy történt: egy leány megszöktetett egy legényt. Egy czukrázdában ismerkedett meg a fiatal ur a leánnyal. Künn óriási hőség volt és Jenő ur a hőségőt elűkadvá bement a czukrázdába egy fagyaltira. Mig kéjjel szopogatta a fagyaltot, a szemével majd elnyelte a czukrás leányt. A mire a fagyalt a tányérról eltűnt, Jenő ur tisztában volt vele, hogy a czukrás leánnyal apró kezei, fityos kis orra, finom metszésű édes pirok ajkai és vakító fehérségű vállai vannak. Ettől a naptól kezdve állandó vendége lett a fiatal ember annak az üzletnek, ahol - edessegeket árúsítanak el. Orákig gyönyörködött a leány meztelen fehér vállában, tagnyújtott két szemében, és apró kezeikében. Egyszer aztán arra tapasztalatra jött, hogy ő halatosan szerelmes az indiánér és krémes testű bájos elárúsítójába. Egy gyönyörű verőfényes júniusi napon egy kőcsög aludt téli elfogyasztása mellett aztán be is vallotta neki főző szerelmét. A leány meg volt hatva és a mig szemét az égnek emelte kissé selypítő hangon csak annyit mondott. - Igazán szép hogy maga engem szeret...

A leány ezután több figyelmet fordított a fiatal emberre és a mikor megtudta, hogy Jenő ur novelláka is irrandevut adott neki. Szép holdvilágos éjjelen jöttek össze a csicsogónál. A fiatal ember lesütött szemekkel mondotta el a leánynak, hogy mennyire szereti. - A leány ismét meg volt hatva és ez alkalommal rögtön egy gyönyörűen kiszínezett regényes tervvel lepelt elő. 'Édes Publikum! elfogunk utazni, megszöktünk Debreczenből, elmegyünk Aradra. A regényes hajlamu, melancholikus természetű fü, a ki a leány szerelmét néha-néha n o u v e l l á k a t i s i r ö m -

mel fogadta a tervet és tényleg másnap a szerelmes pár búcsút mondott Debreczennek. Már délben azonban Jenő urfi mindenütt kerestette a mamája és estére már utban volt Aradnak és másnap szerencsésen nyomára bukkant az urfi megszöktető damának. Hogy mi történt Aradon nem tudtuk, de annyi tény, hogy a megszöktetett urfi teljes egészséghen ismét Debreczenben sétált, a regényes hajlamu czukrásleány pedig egy helybeli kávéházban vezeti, a penztárkönyvet és mereng néha-néha el a tragikusán végződött szoktetés felett.

Az idő. Budapestén tegnap reggel 14.7 C. fok volt a meleg. A tegnapi nap hőmérsékletének a maximuma 19, a minimuma 13 fok volt. Ma egész nap esős, nyomásztó idő volt. - Magyarországon tegnapelőtt ország-szerelt esett az eső s a hőmérséklet a nyári évszakhoz képest igen alacsony volt. A szelek észak-nyugatról megélenkültek. Tegnap reggel az idő borus s főleg az Alföldön esős. - Európában az idő száraz. Eső volt délkelet-Európában és Auglia nyugati partvidékén, ellenben Német- és Franciaországban az idő általában száraz. A hőmérséklet Közép-Európában a normális alatt van. - Legmelegebb volt Palméróban 23.9 fok. Leghidegebb pedig Arvavaráján 12.8 fok. Bécsben 12.6, Romában 21.8, Párisban 15.8, Berlinben 16.2 fokot mutatott a hőmérő. - A levegőnyomás elhelyezkedése a következő: Erős déli szelek az angol partokon és a sülyedő légnomás új atlanti depresszióknak közlekedését jelzik, mi által a barometrikus maximum Nyugat-Európában zárt alakot öltött. A déli minimum Erdély és a Fekete tenger között terül el. - Jólát: Száraz idő várható, - nyugatról derüléssel és emelkedő hőmérséklettel.

Irodalom és művészet.

A 'Vasárnapi Ujság' július 7-iki száma 22 képpel s a következő tartalommal jelent meg: - A Kaukaszról. Gróf Zichy Jenő kutató utazása. Tiflisből írta Szádeczky Lajos. (Képekkel az expedició útjában Wosinszky apat plébános és Jermakov által felvett fényképek után: 1. Gróf Zichy Jenő Kovalenszky ekaterinodári atamannal és Bálint Gáborral; 2. Tiflisz és régi váromja; 3. A Zichy-expedició a Kaukasz éjszakai alján; 4-5. Nagy-Magyar város régi helye és a mostani város a Kuma partján; 6. Karacsajók; 7-8. Abaza és khabar nók; 9. Karacsajók táncza; slb.) - A pozsonyi barangok. Gróf Zichy Géza költeménye. - A kertben. Irta Böttner Lina. - Regénytár: A zöld légy és a sárga mókus. Elbeszélés. Irta Mikszáth Kálmán. (Goró Lajos rajzával.) - Antifer mester csodálatos kalandjai. Verne Gyula regénye. (Az eredeti francia kiadás illusztrációival.) - Bakunin Mihály és a magyar emigráció. - Nemzetközi tolvajok. - Megőszülés egy nap alatt. - A Kaukász. - Laszkáry Gyula, a dunáninneni ev. egyházkerület főfelügyelője. (Areczképpel.) - Kopenhági levél. Lord Alberttől. - Idomított fókák. (Képpel.) - Villámsújtó templom. (Képpel.) Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Keptáitány, stb. rendes heti rovatok. - A 'Vasárnapi Ujság' előfizetési ára negyedévre 2 frt, a 'Politikai Újdonságok' -kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivataltában (Budapest, egyetem-utca 4 sz.) Ugyanott megrendelhető a 'Képes Néplape', a legelőcsőbb újság a magyar nép számára, felévre csak 1 frt 20 kr.

Különfélék.

A kormányozható léghajó. Ma újabb hír érkezik arról, hogy megvan oldva a nagy feladat. Egy C. pozka nevű léghajós, aki már régebben foglalkozt a kormányozható léghajó problémájával, újabb kísérletet tett negyven méternyi magasságban a léghajóra alkalmazott kormányzó készülékkel és sikerült neki pontosan arra a helyre szállani, le ahova akart. Tudósítók azt telegrafálják, hogy a kormányozható léghajó most már feltalálnak kell tekinteni, és azonban még nem bizonyos, mert az elő kísérlet sokszor cserben hagyja azt, akinek sikerült vele egy kis eredményt elérni. Nők a szószerken. A londoni nemzetközi nőkongresszusról egy külföldi újságban a következő érdekes képet olvassuk: A kongresszusnak végig vallásos karaktere volt s egy

templomban, a City Templeben tartották meg. A templom valamennyi ország zászlóival volt felülszítve s a kongresszusban kétezerrel több asszony vett részt. Vasárnap este kétszáz templomban prédikáltak az asszonyokról. A szószerkeket mindenütt asszonyok voltak s ezek annyi tüzellel szónokáltak, hogy még a gyér számmal jelenlevő férfiakat is könyekre indították.

Villamos kivégzés. New-Yorkban egy Buchanan nevű orvost, a ki feleségét megmérgezte, a sing-sing-i államfogházban villámmal végezték ki. Az első 1740 volta erősegű ütés nem volt elégséges; a bűnös teste egészen összerökdőlött és gözölgött! Csak a második ütés ölt. Hogy ha ezt a kivégzési módot kiatyknál vagy lovakkal alkalmaznák, ugy az állatvédő egyesület, sőt a rendőrség is közbevetné magát és így szinte azt kell hinnünk, hogy a villamos kivégzés a halálbüntetésnek szándékos megszigorítása.

Bánffy és a kis hörcsög. Ugy került össze a két dolog, hogy tegnap a budai szinkörben előadtak egy hörcsög című énekes bohózatot, az előadást Bánffy báró is végighallgatta és állítólág nagyon jól mulatott. Azt mondják, hogy kivált Kovács komikusnak ez a kupaája tetszett neki:

A Ballpaltag és a pilóta Akármí tag és szép is, De nekéd sajnál a világ Künn tágasabb mégis! Hurcolkodj onnan most ki S utánad vígan bevonul A kedves Coluhovszky, Kálnokyé a hosszú Orr És Magyarországi új vidor És minden zug, minden boker Kialtja: Eljén Agenor! És Bánffy vígan jön haza És örültek általa És nagy vívattal fogadja A mamelukok csapátja. Kárpátkól Adriáig Hoch Bánffy! Hoch sokáig! Meg vagyunk róia győződve, hogy ez a kupláe ha Bánffuak nem is, de a közönségnek is tetszett, főleg az Es örültek általa, meg a Hoch Bánffy hoch sokáig sor.

Közgazdaság.

A sertész-vész. Az osztrák belügyminiszter megengedte, hogy a Produktiv-Gesellschaft der Wiener Fleischelcher című szövetkezet a bécsi közepantoni állatvásár tömszomszédságában fekvő vágóhídjára a Köbányáról származó sertéseken kívül a sertész-vésszel fertőzött törvényhatóságok területéről, nevezetesen ez idő szerint, Alsó-Fehér, Bars, Békés, Bereg, Bihar, Esztergom, Fehér, Heves, Komárom, Krassó-Szörény, Moson, Nógrád, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Pozsony, Sáros, Somogy, Sopron, Szabolcs, Vas és Zala vármegyék valamint Budapest székesfehérváros, továbbá Kecskemét, Komárom, Nagyvárad, Pozsony, Sopron és Székesfehérvár városok területéről is elszállíthasson vasuton szonnan levágásra azont sertéseket. E törvényhatóságok területéről azonban sertéseket további intézkedésig csak a következő feltételek mellett szabad szállítást végt felvenni. 1. Az elküldendő és darabonként legalább 120 kg. élő súlyú sertéseket, melyeket minden egyes vasuti kocsiarakománnyra néve külön kiállított szabályszériú és az állami állatorvos által rá vezeltetett egészségi záradékkal ellátott marhaleveleknek kell kísérniök, kizárólág állami állatorvos jele léteben és felügyelete alatt szabad fölirakítani. A bécs-szt-marxi vasúállomásra irányított és hasonlóképpen állami állatorvos jelenlétében ólomzárral ellátott vagonokra ezenkívül az állami állatorvos által aláírt és az állatok kifogástalan egészségi állapotát igazoló bizonyítvány is rá ragasztandó. 2. A sertész-szállító kocsi, melyekről e bizonyítványok hiányoznak, vagy melyeknek ólomzár uk megsérült és végül melyekben az egészségi igazolványokon feltüntetett sertéslétszám a Bécsbe érkezéskor a kocsiaban talált sertések létszámmal nem egyezik meg: a sertéseknek ott, a földöl költségeire foganatosítandó etetése és itatása után ugyannak terhére azonnali és föl-tétlenül vissza küldetnek a földöl állomásra. 3. A jelzett sertésszállítmányok csupán a nap-pal órák tartama alatt (azaz reggeli 6 és d. u. 5 ó. közti időben) érkezhettek. 4. A közlekedési intézeteknek a sertésvész miatt forgalmi korlátozás alá vont területekről csak oly seattésszállítmányokat szabad Bécsbe szállítást végtet fölvenniök, melyeknek marhalevelei az állami állatorvosnak az 1. pontban előírt igazolását tartalmazkák. Budapesti gabonátózsde. Hivatalos jegyzések. Búza szept. októberre 6.76 pénz, 6.77 árú, máj.-jun.-ra 7.12 pénz, 7.14 árú. Kósz szept. októberre 5.66 pénz, 5.68 árú. - Tengeri 1896. máj. júniusra 4.99 pénz, 5.01 árú Tengeri júli. augusztusra 6.03 pénz, 6.05 árú. Zab októberre 5.64 pénz, 5.66 árú. Káposzta repce aug.-szept. 9.75 pénz, 9.85 árú. Hivatalosan felmondatot: 5000 mm. tengeri júli. 13-án való átvételre. A délutáni tözsdén: Búza új ószre 6.77-6.79 frton, 6.03-6.05, tengeri 1896-ra 4.99-5.01 frton. - Zab ószre 5.65-5.67 frton.

Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya, 1895. júl. 8.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: Óreg nehéz (páronkint -400 Kilgron felüli sulyban) 36-37-krig. 2. Óreg közép (páronkint 300-400 Kilgron sulyban) 34-37-krig. 3. Fialat nehéz (páronkint 320 Kilgron felüli sulyban) 60-62-krig. 4. Fialat közép páronkint 251-320 Kilgr. sulyban 58-59-krig. 5. Fiala könnyű (páronkint 250 Kilgrim terjedő sulyban) 57-58-krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 Kilgron felüli sulyban) - - -krig. 7. Közép (páronkint 220-280 Kilgr. sulyban) - - -krig. 8. Könnyű (páronkint 220 Kilgrim terjedő sulyban) - - -krig. - III Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 280 Kilgron felüli sulyban) 49-50-krig. 10. Közép (páronkint 220-260 Kilgr. sulyban) 49-50-krig. 11. Könnyű (páronkint 220 Kilgr terjedő sulyban) 48-49-krig. Sertés létszám: 1895. évi július hó 5. napján volt készletben 30.750 db. 1895. évi július hó 6. napján felhajtától - - - darab. 1895. évi július hó 7. napján elszállított 103 db. 1895. évi július hó 8. napjára maradt készletbe 30.647 db. - A hizott sertés üzletirányzata: árak csökkentek.

Szerkesztői üzenet.

K. Csöré Sándor urnak, Derecskén. Levélét megkaptuk; mivel azonban olyan ügyre vonatkozik, a melyben saját állítása szerint az Egyházmegye előtt törvényes vizsgálat folyik, nem közölhetjük, nem akarván a törvényes eljárásnak elebe vágni. Az ügy fejlődését azonban figyelemmel kísérjük, s a hozandó bírói ítélettel tesszük függővé jövődöbéli eljárásunkat. Arról már most is biztosítjuk, hogy pártatlan, igazságos és szigorú bírák leszünk. Levélét ellettük. Fataks partján. Egy-két alaki hibától eltekintve csinos kis költemény, mindenütt megtartott ütemei, elég szépen csengő rímek s mely gondolatla valóban kedvesül tessik. - Szívesen buzdítjuk, de nem a módunkúli versírássra. Hanem a nagy költők tanulmányozására, mert csak így tud majd szép verseket írni. Mivel azonban ismeretlen kézfől származó dolgozatokat nem adhatunk közre, méltóztatassék előbb becses nevét közölni velünk. Némi változtatással közölni fogjuk.

REGÉNY CSARNOK.

Noi amamo. - Irta Zschokke Henrik - Fordította: Ifju Möricz Pál. III. A grófné.

Egyik reggel Blondin, mint rendszer szokta volt, a templomban a szent-misést hallgatta. Közéleben drága, de egyszerű utruhába öltözött asszony terdel, aki arczát annyanyval átszőtt fátyollal takarta le. És az ismeretlen, bár az olvasó szeméit szorgalmasan észrevette is, nem nagy lelki buzgalommal imádkozhatott, mert mindig csak Blondint vigyázta. Majd időnként szomszédjával sügösödött, de aztán újból csak Blondint bámulta. Blondin szintén észrevette ezt, de nem sokat törődött vele. Így gondolta: 'Ez talán megsem olyan rut, mint az én babám'. Ami még inkább csak növelte szíve fájalmát. - Mikor a templomból kiment, látta, hogy az imádkozó nők is felállottak, s zúzótk. A templom előtt néhány ur várt rájuk, kik tisztelőteljesen hajlongtak előttük, majd a két nőt beültették egy pompás hintóba, s aztán maguk is felültek egy másik hintóba, mely a templom előtt várt rájuk, s aztán elhajattak. Blondin ebből oda következtetett, hogy nagy urak lehetnek. Es másnap véletlenül ismét találkozott az idegen nővel. Annya elől szökött most is s egy ideig az alsó városban kószált, majd átmenvén a köhidon, minden csel nélkül, elhatározza, hogy felmegy a várhegyre. A lépcső alján ismét találta a tegnapi urakat, - kik az ismeretes két hintóval vártak ott, Blondin pedig felment a lépcsőkön s egyik fordulónál éj szembe találkozott a fátyolos ismeretlennel, ki kiserőjével halllkan beszélgetett, s bámulta a vidéket. - Mert e helyről egészen belehetett látni a szép Namurt, mely két hegy közt fekszik s a Maas és Sambre, meg a Vederin folyócskától át-és körül van szeldelve, folyva. Pedig asszonynepeknek, mikor lépcsős-helyen járnak, nem szabadna annyit fecsegni és bámulni, mert könnyen megbotolhatnak, különösen, ha az utjok havas is. A fátyolos élőpélda lett reá. Hangosan 'ajja-t sikoltván, elcsuszott. Blondin szinte repülve szaladt fel a lépcsőkön segélyére. - Udvariasan fellemle az idegen nőt, ki halásan köszöntötte, sőt karjára támaszkodva ment le a lépcső aljára. Kissé a lába is fájhatott, mert pihenés végett, gyorsabban megmeglított. Mindenféléképen kikérdezte az udvarias Blondint s mikor megtudta, hogy csipkekereskedő, kijelentette, hogy vasárolni fog tőle. - Megmondta lakását, - vendéglőben lakott - s meghatározta az időt is, mikor csipkéivel együtt szivesen látja. Csak St. Silvain grófné után kérdézősködjön. És még talán tovább is elbeszélgetett volna Blondinnal, de a nyughatatlan urak elébe jöttek. Es mikor elmondta szerencsétlen esetét, majd mind elajultak s óvatosan viték le a kocsiába, s aztán elrobogtak. Blondin magában maradt. Most hazafelé vette utját, hiven elmondván mindent Le Blond anyónak. És a grófné

